

til de Tilfælde, hvor Vejbestyrelsen i Øjeblikket skønner at have Brug for det Vejmateriale, der findes paa en bestemt udpeget Grund, og Rekvisitionen om Afgivelse af dette Vejmateriale vil da sikkert i Almindelighed fremtræde i Form af en Rekvisition af saa og saa mange Kubikfavne, saa og saa mange Læs Grus, Sten, eller hvad det nu kan være, til det og det bestemte Øjemed. En saadan Rekvisition vil ikke komme i Strid med, at den paagældende Ejer selv ved Siden heraf udnytter, for at tage et bestemt Eksempel, en paa hans Ejendom værende Grusgrav, saa meget han vil, naar kun Rekvisitionen ved Siden deraf kan efterkommes. Naar der nu er Spørgsmaal om, hvad der egentlig forstaaes ved det, der i Anmærkningerne kaldes, at Ejeren har tilkendegivet, at han udøver en Raadighed over Vejmateriale, som kunde staa i Strid med Vejbestyrelsens Rekvisition, saa skal jeg hertil sige, at der ved en saadan Raadigheds Udøvelse ikke er tænkt paa dette, at Ejeren ved at begynde selv at udnytte en Grusgrav paa sin Ejendom derved skulde forhindre Vejbestyrelsen fra at stille Rekvisitioner om Afgivelse af Vejmateriale fra den samme Grusgrav og forlange dem opfyldte. Thi Sagen er i dette Tilfælde denne, at det Grus, som endnu er i Grusgraven, findes i naturligt Leje i Jorden. Der er altsaa kun tænkt paa saadanne Tilfælde, hvor en Ejer f. Eks. har optaget de Sten, der findes paa hans Mark, og samlet dem i større Bunker; her ville saadanne Bunker ikke kunne eksproprieres eller af Vejbestyrelsen forlanges afgivne. Til Raadighedens Udøvelse kræves der altsaa efter min Mening mere end dette, at Ejeren selv har begyndt at benytte Vejmateriale paa Ejendommen, thi som det blev bemærket, for ham kan det i og for sig være ligegyldigt, om han sælger Materialet, eller om det af Vejbestyrelsen forlanges afgivet imod Erstatning; han faar Betaling i begge Tilfælde. Skal han selv benytte Materialet til sin private Vej, saa kan han jo, for den Erstatning, han faar, købe sig andet. Naar vi saa komme til Bestemmelsen i Paragraffens Slutning om, at Vejbestyrelsen kan i fornødent Fald for 5 Aar ad Gangen forbeholde sig Eneret til Vejmateriale paa det paagældende Grundstykke, skal jeg bemærke, at det sigter til en videregaaende Ret for Vejbestyrelsen, ikke blot i den Retning, at den for flere Aar ad Gangen kan lægge Beslag paa en Grusgrav — for at blive ved dette Eksempel — men ogsaa saaledes, at andre udelukkes fra i den Tid

at faa Del i Benyttelsen af den, og naar jeg har ment at burde foreslaa en saadan Bestemmelse, er det, fordi jeg tror, at man derved vil være i Overensstemmelse med den bestaaende Praksis. Og naar man supplerer Bestemmelsen med, hvad der er anført i § 4, 2det Stykke, at der bliver at foretage en aarlig Opgørelse over den Erstatning, der tilkommer Ejeren i det nævnte Tilfælde, saa ligger der deri paa den ene Side en Indskrænkning over for Vejbestyrelsen, saa at den ikke vil gaa videre end nødvendigt med Hensyn til et saadant Forbehold, fordi det vilde koste mange Penge, og paa den anden Side ogsaa en Betyggelse for Ejeren, som for den Indskrænkning, der paalægges ham for en længere Aarrække i Benyttelsen af hans Vejmateriale, dog vil kunne faa den fornødne Erstatning. Jeg ser ikke, at der er en saadan Modstrid mellem det første og det sidste Stykke, som blev antydet af det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage), men det kan jo være, at man kan faa en i redaktionel Henseende klarere Affattelse, hvilket det selvfølgelig kan blive et Udvalgs Sag nærmere at prøve. I § 1 a. staar der bl. a. nævnt Lystskove og Plantager som undtagne fra at afgive Vejmateriale. Naar Lystskove her nævnes uden Begrænsning, ligger det i, at det samme Udtryk findes i Plakat 4de Juni 1845, som det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) selvfølgelig meget godt ved, og saa vidt jeg ved, har det ikke hidtil givet Anledning til Tvivl med Hensyn til Benyttelsen af Bestemmelsen; men det er jo muligt, at man ogsaa her kan komme til en nærmere Begrænsning. Naar Plantager ligeledes ere undtagne, er det derimod noget nyt, som jeg efter Henstilling fra forskellige Sider har ment at burde indføre, men Forholdet kan jo, som det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds (Anton Jensen) sagde, maaske stille sig saaledes, at Plantagen kan være saa vidtstrakt — og den kan endogsaa være gennemskaaren af offentlige Veje — at en streng Gennemførelse af Bestemmelsen kunde yolde Besvær, og det kan derfor være, at de maa nærmere begrænses. I § 1 b. staar som undtagne fra Afgivelse af Vejmateriale nævnt Grundstykker, paa hvilke der findes fredede Fortidsminder. Jeg tror ikke, at det, som det blev antydet af det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Lohmann) vil være heldigt her at stryge Ordet „fredede“. Vi gøre her en bestemt Begrænsning mellem, hvad der utvivlsomt er Fortidsminder og hvad ikke.